

COLJA CORTS, VOORZITTER NLG HOLLAND

‘De oplossing moet uit de bodem komen’

Het kwekerscollectief voor duurzame bollenteelt NLG Holland heeft een nieuwe voorzitter. Zijn naam is Colja Corts en hij komt uit Petten. Corts is geen kweker, maar beschikt wel over een visie op duurzaamheid. ‘Telers moeten hun vakmanschap weer aanspreken.’

Tekst: René Bouwmeester
Fotografie: René Faas

Colja Corts (43) uit Petten is sinds een dikke maand voorzitter van NLG Holland. Corts neemt in het bestuur een bijzondere positie in. Hij beschikt in tegenstelling tot de andere leden niet over een eigen bollenbedrijf of zelfs over noemenswaardige ervaring in de sector. Hij werkt als zelfstandig jurist.
De Noord-Hollander komt echter niet onbeslagen ten ijs. Bij een van zijn vorige werkgevers, Energieonderzoek Centrum Nederland, heeft hij veel kennis opgedaan over duurzaamheid in relatie tot energie en het naar de markt brengen van nieuwe technologieën op dat gebied. Daarnaast heeft hij in opdracht van de PvdA Noord-Holland de kansen en knelpunten voor biologische landbouw in kaart gebracht. Uit interesse startte hij een opleiding biologisch-dynamische landbouw. Via die opleiding kwam het contact met NLG tot stand. Nadat Rob Tamis de voorzittershamer neerlegde wegens een verhuizing naar het buitenland, vroegen de NLG-leden Corts de voorzittersrol op zich te nemen.
Corts kan het voorzitterschap van NLG Holland als deeltijdfunctie prima met zijn andere werk combineren. Hij heeft er zin in: “Ik word enthousiast van deze organisatie.”

U heeft geen achtergrond als bollenteler. Wat neemt u mee naar NLG Holland?
“NLG koos voor mij, omdat ze er voordeel in zien dat ik niet uit de bloembollensector kom. Ik kijk anders naar de sector dan iemand die er middenin zit. Het is verfrissend om als groep specialisten ook scherp te worden gehouden door mensen vanuit een andere hoek. ‘Monocultuur’ is nergens goed voor, want dan ga je dingen missen. Tegelijkertijd neem ik mijn zakelijke ervaring mee. En ik heb affiniteit met de landbouw, dus wat dat betreft zijn we een goede match.”

Waarom vindt u het belangrijk deze functie uit te oefenen?
“Ik ben enthousiast over de organisatie en de doelstelling. Ik zie veel energie vrijkomen bij de ondernemers en merkte ook het enthousiasme op de open dag die ik heb bezocht. Duurzame landbouw heeft me altijd gefascineerd. Het is een mes dat aan twee kanten snijdt: de producent is duurzaam bezig en voor de consument is het goed om dit soort producten af te nemen. Het komt de omgeving en de consument ten goede.
Je voelt in de samenleving dat er een omslag gaande is van bulk naar kwaliteit. Dat zie je in veel sectoren, ook in de bloembollensector. Bij NLG zijn grote en kleine telers aangesloten, met als gemeenschappelijk doel dat het duurzamer moet. Ze hebben gemerkt dat terugvallen op chemie een heilloze weg is. Ze zoeken een andere weg. Van die ontwikkeling wil ik graag deel uitmaken.”

Wat heeft u zich ten doel gesteld voor uw voorzitterschap?
“De succesvolle lijn die NLG heeft ingezet moet worden voortgezet. Ze hebben al veel bereikt en een goede respons in de sector gehad. We moeten het enthousiasme van de studieclub waarmee het is begonnen, behouden en de organisatie verder professioneel vormgeven.
Het is belangrijk dat we een keurmerk neerzetten. We werken met Global GAP en stellen daarnaast minimumeisen, zodat afnemers van NLG weten dat aan bepaalde duurzaamheidscriteria is voldaan. Daarmee kun je je onderscheiden in de markt en bollen tegen een meerprijs in de markt zetten.”

U heeft een cursus biologisch-dynamisch telen gevolgd. Wat heeft dat u gebracht?
“Biologisch-dynamisch is voor mij een andere manier van kijken, naar de delen en het geheel waarbij er ook aandacht is voor de niet-materiële aspecten van het vak: kracht van de geest, motivatie en inspiratie, invloed van de kosmos en andere niet materiële invloeden. Het betekent ook een andere manier van kijken naar gezondheid en vitaliteit van een plant. Niet de afwezigheid van ziekte, maar het vermogen van een organisme om om te gaan met de uitdagingen van het leven, zoals ziekte of droogte, geeft weerbaarheid. Het gaat erom weerbare planten te telen. Als je vanuit de chemie teelt, grijp je in bij elke afwijking naar een middel en vertrouw je niet op de vitaliteit van de bodem en de plant zelf.

Wat kunt u met die opleiding?
“De opleiding biologisch-dynamische landbouw is oriënterend geweest. Ik ben daarvoor ook in de praktijk aan de slag gegaan. Door te werken op het boerenbedrijf kan je idealisme met realisme verenigen. Het is makkelijk idealen te hebben vanuit de theorie. Als je die idealen in de praktijk brengt, wordt je verhaal steviger en kun je je visie onderbouwen.
Dat realisme is heel belangrijk. Ik zie soms dat reguliere en biologische teelt tegenover elkaar staan. De kracht zal zijn dat zij bij elkaar komen te staan. In de reguliere teelt bestaat veel kennis en ervaring waar op voortgebouwd moet worden. In de biologische sector is veel kennis beschikbaar over de bodem, mechanisatie en biologische gewasbescherming. Dit is een toevoeging voor de verduurzaming van de hele sector. Ik denk dat hiermee een krachtige beweging in gang is gezet, maar ik zal niet ontkennen dat er belangrijke uitdagingen zijn.”

Wat verstaat u onder duurzaam?
“Duurzaamheid gaat voor mij niet alleen over middelengebruik, goed bodembeheer en verstandig energieverbruik. Het betekent ook dat het bedrijf economisch rendabel is. Geld verdienen is noodzaak. Een teler neemt risico, dat moet wel beloond worden.”

U heeft zich voor de PvdA verdiept in de diverse landbouwsectoren. Hoe duurzaam is de bollensector in vergelijking met andere agrarische sectoren?
“De bloembollensector is innovatief. Er wordt veel professioneel gewerkt en veel geïnnoveerd. Die innovaties worden breed toegepast. Maar het middelengebruik is fors. Dat heeft te maken met monocultuur en gewassen die niet erg ziektebestendig zijn. Je ziet dat kunstmest en chemie het bodemleven niet ten goede komen. We moeten het accent verleggen. De oplossing moet uit de bodem komen. Telers moeten hun vakmanschap weer aanspreken.”

Wat moet er gebeuren om biologische bollenteelt te laten doorbreken?
“De kennis van de teelttechniek die is ontwikkeld om duurzaam of biologisch te telen, moet worden verspreid en verder worden ontwikkeld. Kennisontwikkeling en toepassing is de sleutel. NLG geeft daarom ook cursussen en biedt een aantal producten aan die concrete resultaten opleveren, zoals steenmeel (biolit) en zwavel voor het bodemleven en de ‘veggiewash’ om bollen te dompelen. Daarmee biedt je concrete instrumenten om het middelengebruik terug te dringen, soms met wel 50 procent, en de biodiversiteit van de je bodem te verhogen. Aan de andere kant moeten we ook zorgen dat er geld wordt verdiend met duurzame bollen.”

Hoe zorgen we dat telers een meerprijs krijgen?
“Het is belangrijk dat we het verhaal achter de bollenteelt onder de aandacht brengen. Als we dat goed doen, dan is er ook een meerprijs te halen uit de productie. Mensen worden blij van bloemen. Het staat voor de magie van de natuur. Als we teruggaan naar het ambacht van het telen, dan heb je een verhaal dat je aan de consument kunt overbrengen.
Je kunt stellen dat de reguliere teelt nu indirect wordt gesubsidieerd, omdat uitspoeling van middelen voor rekening van de samenleving komt. Als je uitgaat van het principe dat de vervuiler betaalt, dan zouden reguliere bollen duurder worden. Dan is een duurzaam geteelde bol kosteneffectiever.”

Verdringt biologische of duurzame bollenteelt de reguliere bollenteelt?
“Duurzaamheid leeft in de samenleving. Daar kun je je niet aan onttrekken. Het is belangrijk om te zien dat dit kansen biedt om daarop in te springen met nieuwe producten.
Ik denk dat we een soort omslagpunt hebben gehad. Het heeft zich nog niet vertaald in veel omschakelaars onder de telers, maar in de samenleving is dat omslagpunt er wel geweest. De markt is zich nog aan het aanpassen. Duurzaamheid is een niet te keren ontwikkeling.”

André Hoogendijk heeft recent de uitspraak gedaan dat de bollensector in 2030 chemievrij is. Vindt u dat haalbaar?
“De uitspraak van Hoogendijk is een mooi streven. We hebben dit besproken met de NLG-leden. Sommige van hen denken dat het niet kan, anderen vinden het wel haalbaar. 2030 is niet zo ver meer, maar we kunnen in een korte periode veel bereiken. Ik denk dat het ervan af hangt of het een opgelegde norm is, of dat het uit de sector zelf komt. Als dat laatste het geval is, dan biedt dat enorme kansen die de gehele sector een impuls gaan geven. NLG Holland is bezig met praktische stappen te zetten op dit gebied.

Waar staat NLG over vijf jaar?
“Dan is er een keurmerk voor duurzame bloembollen waarvoor een meerprijs wordt betaald. Dat levert NLG Holland geld op. De kennis die is opgedaan, wordt wijdverspreid en toegepast.”